

د افغانستان د بڼې رزگارکاري سستۍ می سرمایه داری؟ .. علی محمد حمود

کابل ښار نږدې نوي مساهي دافس 2024, وک رابردو وچياکانی ئېپ ل
شارچکې دافسي بېرشچو چو, ئېمساه کنگرکې ل ژر ناوېشاني
بنياتنانوې متمانو بو, ل راستيدا ه وېدانې بې گانې اندنوې
متمانو بې سستۍ می ک پېتا ستي, ک متمانو ل د سنداو, ئېمساه
کابل ښار کې بې بشداری زياتر ل 2800 کسايې تي ل سړک کې مار و
سړک و زيران و نو ښارانی کې مپانيا زبلاڅکانی جيهان ل
نوياندا نزيك 100 کسيان ملياردېرن, و زياتر ل 2000 کسايې تي
سياسي و سرمايه داری گور و داه ښار ناسراوکانی ئېمې جيهان
ل بواړی زيرکې د سترکرد و تکنولاجيا, لوانې نزيك 1000 يان
بې وې بېري راپېاندي کې مپانيا زبلاڅ قوړخکارکانی جيهان بوون.
دافس تېنها کې بونوې ملياردېر و سرمايه دار گورکانی جيهان,
کې بونوې پاراستنی سرمايه دارانی لیستی فريسي, ئوانې سياسي
و ئابووري و دارايی جيهان ئېمې بې وې دېن.
سرمایه داری جيهانی ل رڼگای چې ندين تې وې خيان رڼک خستوو,
يکيان کې بې ندي دافس.

چېنگي ئېکرانياو روسيا, چېنگي ئيسرائيل-غزې, هېرشې سربازي
ئېمريکا و بېريتانيا بې سړ حوسيېکانی يېمن, گرتنی د روازي باب
المندب ل دريای سور, تېنگزې دريای باشووري چين و تايوان,
شېي چېپ ل نوان هاوېيماني پېچن قېي ئېمريکا, تايوان,
کريای باشوور, ژاپن, هېاندا بېرامبېر چين ل گرنګترين باب تې
سياسيې گورمکانی کې بې ندي کې بوون.

ل کاتېکدا ئېمريکا بې خې گورېترين قې تېگاکانی ل ماوې 54
ساي رابردو بې سړ جيهاندا سې پاندي هېگيرسېنډري زياتر ل 80%
چېنگي ماوېرانکارپېکانی جيهان بوو, کې چې کې بې ندي دافس نيو
سېدې ل ئاستياندا لا بوو.

کېشې زيرکې د سترکرد, نېووني ياساو رېسايېکی جيهانی گشتګير بې
سود و رګرتن لې مې ترسيېکانی کارپېريېکانی ل سړ ژيانی مړې و
داهاتووي مړې فاي تي, و کارپېريې ل سړ ئايندې بې سربازي و
ئابووري و سياسيې و باب تي گورمې کې بې ندي کې بوو, پرسپارک
هېمووانی شېک کرد ئېوېش ئايا زيرکې د سترکرد دې بې تې مامانی ل
دايک بووني شېشې پېنجې می پېشېسازي؟؟ .

وک رابردو پيسکېرانی ژينګې, بېکارکېرانی بېکاران, برسپکېرانی

جیهان، قـرخکـرانی داودـرمان، باسی ژینگـ و بـکاری و هـزاری و مـترسی پـتای داهاتوویان کرد؟.

لـ کاتـکدا خـیان سودمـندی یـکـمن لـ پیسکردنی ژینگـ، قـرخکردنی خـراک. قـرخکردنی داودـرمان لـ ژـر بـهانی مافی داهـنان، بـکارکردنی کرـکاران لـ کاتـکدا کـمپانیاکانیان قازانجیان چـتـسـر، لـ دوا پـیامیشیدا سـرکـی تـسلا ئیلـم ماسک کـ سـرمایـکـی خـشـختانـ بـ 198 ملیار دـلار دابـزی داوای لـ کرـکارانی تـسلا کرد لـ پا ماکینـکانی کارکردنـکـیان بخـون.

گـان بـ دواي مرـفایـتی بوون لـ سستـمی سـرمایـداریدا محـ، لـ لـر لـم دافوسـ 54 ساـ ئـلیگارشـیکانی جیهان بـ شـوازی خـیان کـ دـیانـوت چیاکانی ئـپ بـ دواي مرـفایـتی بووندا تـی دـکن، وـلـ نـگـیشتن پـی نـ دـزیشـانـو، وـک جیهانی دیلمـن و بـهـشتی عـدن، هـر ناشی دـزنـو. کـچی کـنگـر دواي کـنگـر هـر خودی ئـمانـ نا یـکسانی زیاتر دـکن ژینگـ پیستر دـکن و شـ بـرفراوانـترو گـورـدـکن و چـکـکانیان وـرانکـرتـر دـبـت، سستـمیش مـترسیدارـتر، دـوـتی قوـ قولـتر دـبـت، دـپرسین ئایا دافـس ئـم شارـچکـ 10732 کـسیـ بهـشتیـ نوسخـیـکی باشتری سـرمایـداری پـی بـ مرـفایـتی؟، ئـم گـانـی سـرمایـداری بـ دواي مرـفایـتیدا لـ دافـس شانـگـریـکـو لـ ناچاریدـو، چـونکـ ئـلیگارشـیکـان هـست بـو دـکن بـهـی خولقـانـدنی نایـکسانیدـکـیانـو ئـبلوقـ دراون لـ جیهان، ئـمـ راپرسیـکانی دـزگاکانی راگـیاندنی خـیان دـریدـخن نایـکسانی و پیسکردنی ژینگـ و جـنگـ یـک لـ دواي یـکـکانیـان بـتـ دـوـزم، ناـزایـتیـکان لـ دژیان رـژو ساـ لـ دواي ساـ رـکـراوتـرو رادیکاـتـرو فراوانـتر دـبن، ئـوانیش چارـسـریان تا ئـستا بـ ئـم نـخـشـ کوشندـی نـدـزیوـتـو، تاکو ئـوانیش بـوـبـری جیهان بن ناشی دـزنـو چـونکـ فایرـسـکـ خـیان، نـخـشیـکـ لـ گیرفانـکانی ئـواندایـ.

کـبـندی دـوـمـندانی جیهان، رـکـخـرانی ئـم سـرکـ گـورـیـی سـرمایـداری جیهانی، لـم نمایشـ گـتـجـایـیـاندا کـ دـستـبـری سـرمایـداری جیهانی بـشدارن تیایدا لـم خولـدا ژمارـیان 2800 کـس، لـ 200 کـبونـوـدا قسـو باس لـسـر داهاتووی ئـستـرکـمان کرد، گفتوگـ لـسـر چاککردنی سستـمی سـرمایـداری و درـژـدان بـو سستـمـ دـکن، قسـ لـسـر سفرـی بـردـست و جـگای خـوتن و هـوای ناو سیـکانـمان دـکن، باسی مـبایلی گیرفان و فـکـ جـنگیـکانی ئاسمانـکانـمان دـکن، باسی درـنـکان و فاکسینـکان و نرخـی دـلار و عـرش و قورش دـکن.

دافوس شوونی یو کتر بینینی ئوانی هیکاری کوشکانی ناییکسانی و پیسی ژینگو و شون. لیم پنجا و چوار سااا دا ژمارای دانیشتوانی زوی له 3,7 ملیاردو به زیاتر له 8 ملیارد زیادی کرد. له ماوه دا ژمارای ملیاردلرکان سدان جار زیادی کرد، به یوکه مجار له مژوودا 12 ملیاردلری خاوند زیاتر له سوت ملیاردلار هیله له جیهان، ئستا ئیلان ماسک خاوند زیاتر له 198 ملیارد دلار، غز تخت بوو، به فری گرینلاند تواییو، گرمای هیندستان تینی ساند، خبارینی ره ژهاتی ناو است سییکانی له کار خست، کچی ئمان هشتا کایه تکانی رابردوو دوباره دکنو، باسی ژینگو و ناشتی و یو کسان دکن، تانانت به خشکانی گیتس و بافت و 200 له هره دکو مکدیکانی ئماریکا هیچی له ددو بهاکانی سرمایه داری وک زکات دکی له م خمان چارهر نکر، بگره قیرانه کان توندتر بونو. گیتس و وای به خشکانی له ددی رابردو گیشته 45 ملیاردلار، کچی 91 ملیاردلار قازانجی کردوو سرمایه دکی بوو به 144 ملیاردلار. وارن یافتیش به خشتیرین سرمایه داری جیهان سرمایه دکی تانه 14 سایی رابردوو 38 ملیاردلار زیادی کردو بوو به 128 ملیاردلار، هرچه ند له ماوه دا 27,54 ملیاردلار به خشی کردوو.

پنجا و چوار ساا ساا ئلیگارشیی کان جیهان لیم دافوس دکد بنو، باسی دیموکراسیمان به دکن، کچی سهرکه کان به دستیانو بوون ت سربازی شترنج، ره به ره دسهاتی سیاسیان زیاتر دبت، له سستم دکیان روکشدا مام نازم به عاربان دکیو و ئحمده ئیسماعیل دکی له ممره خمان هر دوکیان خاوند یکه دنگن؟.

له ککه بده دکیان گفتوگی چارهرکردنی کوشکانی مره فایهتی دکن، کچی ساا له دوی ساا به سرمایه ی زیاترهو دندو به همان شون، له نهوان کنگری 2019 به ئیم کنگری 2022 سرمایه ی ملیاردلرکانی جیهان 4و7 ترلین دلار زیادی کردوو، ژماره شیان 573 کس چوو سهر، هزارانیش 260 ملین زیادیان کرد، له و لاو ناییکسانی قولترو ژینگه پیستر و شاکان ماوه رانکرتر دبن.

ئوان ناوهرن و نایانوو پنجه بخنه سهر سهرچاوی کوشکان و گو له بیستنی چارهر سهر راسته قینه کان بگرن، که هه موو ددو بهاکان سستم دکی ئوان، چارهریش تانه سستم دک له سهر بنچینه ی ههر کس به پی کارو به ره مکدی ... موچی بندنه تی به هه مووان، ناشتی و دادپرووری دامه زرا بت.

ئوان کار ناکن چهرکه دک گهرتر بکن بهشی هه موو مره فایهتی بکات، ئوان دیناووت چهرکه دک به بچوکی بمندنو ههر به خیان

